

Reggeli Ujság

22. évfolyam

Felelős szerkesztő:
ANDRÉE DEZSŐ

234. szám

Huszonnégy kivégzés a cseh-morva védnökségben

hazaárulás és rombolás előkészítése miatt

A németek 210 szovjet kiserődöt foglaltak el

Az angolok hétfőn 11 bombázót vesztek — Az amerikai hadgyakorlatok a haderő nagy fogyatékoságát igazolták

A NTI jelenti: A cseh-morva védnökségben megjelenő lapok közlik, hogy a prágai rögtönítélő bíróság halálra ítélte Willi József volt hadsereg tábornokot és Vojta Hugó volt hadosztálytábornokot. Mindketten vezetői voltak egy cseh csoportnak, amely azt a célt tűzte maga elé, hogy a cseh-morva védnökséget erőszakosan elszakítsa a német birodalomtól és helyreállítsa az önálló cseh-szlovák államot. Halálra ítélték ezenkívül Korzak Lászlót és Franz Vencelt. Mindketten egy csoporthoz tartoztak, amely tervszerűen felvásárolt és összegyűjtött mindenféle fegyvert azzal a céllal, hogy a védnökségben — véleményük szerint — hamarosan bekövetkező átalakulás esetén a fegyvereket a németek ellen használják.

A védnökségi sajtó jelentése szerint a prágai rögtönítélő bíróság hazaárulás és rombolás előkészítése miatt halálra ítélte még Horacek Ferenc prágai nyugállományú dandártábornokot, továbbá a szintén prágai Wins Ferencet, Pestuka Jánost és még több vezető kommunistát. Az ítéleteket golyóval végrehajtották. Összesen 24 kivégzés történt.

Német hadijelentés

A német véderőparancsnokság közli:

Olasz csapatok a Dnyepertől keletre végrehajtott hadműveletek során erős ellenséges kötelékeket felmorzsoztak és több ezer foglyot ejtettek.

A keleti arcvonal északi szakaszán egy gyaloghadosztályunk szeptember 28-án és 29-én sikeres támadást hajtott végre szívósan védelmezett állások ellen és ez alkalommal 210 kiserődöt foglalt el. A légi erő kötelékei tovább bombázták Leningrádot, valamint a Murmanszk vasút berendezéseit.

A Nagybritannia elleni harcban a légi haderő az elmúlt éjszaka Great-Yarmouthtól keletre megsemmisített egy 8000 tonnás tehergőzöst és ugyanezen a tengerrészen elsüllyesztette egy rombolókötelék egyik hajóját. További légi támadások Skócia és Délkelet-Anglia partvidéke ellen irányultak.

Észak-Afrikában bukóbombázók támadást intéztek a tobruki löszerraktárak ellen.

Az ellenség néhány repülőgépe behatolt az északnémet partvidékre, egészen a birodalmi főváros külső övezetéig. A bombázásoknak a polgári lakosság körében több halottja és sebesültje volt. A légvédelem és az éjszakai vadászok hat bombázót lelőttek. Az angolok hétfőn összesen 11 bombázót vesztek.

hogy ez a segítség a Szovjetnek már ügysem használ semmit, gyakorlatilag tehát csak Nagybritannia megrövidítését eredményezné. Ilymódon érthető, ha az „Idő tábornokba” vetett bizalom ellenfeleinknél csökken — írja a lap. A közlekedési útvonalak ma leküzdhetetlen akadályává váltak minden amerikai és angol háborús erőfeszítésnek. Semmiféle külső segítség nem pótolhatja a Szovjet veszteségeit, amelyek foglyokban, halottakban és sebesültekben milliókra rúgnak.

AZ ANGOL HAJÓVESZTESÉGEK PÓTOLHATATLANOK

Olasz lapértésülések szerint Stark tengernagy, az amerikai hajóhad főparancsnoka, a washingtoni kongresszus tengerészeti bizottságában kedvezőtlenül nyilatkozott Anglia atlanti-óceáni helyzetéről. Szerinte az Anglia felé hadianyagot szállító hajók veszteségei sokszorosan felülmúlják az amerikai hajógyárak teljesítő képességét.

Egyébként washingtoni hivatalos körökben úgy tudják, hogy Sztalin sem az Egyesült Államoknak, sem Angliának nem adott pontos felvilágosításokat a Szovjet katonai helyzetéről.

A MOSZKVAI ÉRTEKEZLET

A Reuter-iroda moszkvai jelentése szerint a háromhatalmi értekezlet hat bizottságot küldött ki,

még pedig katonai, haditengerészeti, repülési, nyersanyagellátási és két szállítási bizottságot. A bizottságok haladéktalanul munkához láttak és már pénteken jelentést tesznek működésükről.

A SZOVJET HELYZETE KÉTSÉBEGEJTŐ

Washingtonból jelenti a Stefani: A moszkvai értekezlet észak-amerikai kiküldötteinek Washingtonba érkezett első híradása hangsúlyozza a Szovjet kétségbeesett helyzetét és a fegyver-, lőszer- és élelmiszersegítség sürgősségét.

LENINGRÁDOT ALÁAKNAZTAK

A leningrádi arcvonalon kudarcot vallott a Szovjet két legutóbbi kísérlete, hogy csapatokat szállítson a Ladoga-tó déli részén és oldalba támadja a várost ostromló német csapatokat. Leningrád helyzete egyre végtesebbé válik. A foglyok egybehangzó kijelentése szerint a szovjetvezetőség aláaknazott minden utcát és minden házat és teljes pusztulásra ítélte Leningrádot.

HAT HALOTT AZ AMERIKAI HADGYAKORLATOKON

Newyorkból jelenti a Stefani: A louisianai nagy hadgyakorlatokon balesetek és tévedések következtében hat ember meghalt. A két hadsereg, összesen félmillió ember gyakorlatozásának eredménye nem elégitette ki sem a vezérkart, sem a bírálókat. Egész sor taktikai és műszaki hibát, a felszerelés jelentős fogyatékoságát és a támadó és védelmi eszközök kezelésében való elmaradottságot állapítottak meg.

PAPEN ÉS SARADZSOGLU TANÁCSKOZÁSA

Isztanbulból jelenti: Papan német nagykövet, aki hétfőn érkezett Ankarába, röviddel megérkezése után a külügyminisztériumba ment és több óra hosszat tanácskozott Saradzoglu török külügyminiszterrel. A tárgyaláson Clodius követ is résztvett. Isztanbuli jólérsült körökben úgy tudják, hogy a német-török gazdasági tárgyalások már döntő szakaszba érkeztek.

A FINNEK FOLYTATJÁK ELŐNYOMULÁSUKAT

A finn csapatok folytatják előnyomulásukat Keletkaréliában és keményen szorongatják a szovjet-erőket az Onega-tó partjának utolsó védelmi vonalánál, Petrozavodszk körül.

Rendelet a visszafért Délvidéken levő hadikölcsönök bejelentéséről és letétbe helyezéséről

Budapestről jelentik: A Budapesti Közlöny keddi száma közli a délvidéki területek visszafoglalásával kapcsolatban a háborús magyar államadóssági címletek letétbe helyezéséről szóló rendeletet. A rendelet értelmében azok a személyek és cégek, akiknek lakóhelye 1941. április 5-én az egykori jugoszláv királyság területén volt — amennyiben a rendelet közzétételének napján — vagyis 1941. szeptember 30-án Magyarország területén laktak, kötelesek a Magyarországon levő összes hadikölcsönkötvényeiket — megfelelő bejelentési nyomtatvány kitöltése mellett — letétbe helyezni. Ugyanez a kötelezettség terheli külföldi cégeknek a visszafoglalt délvidéki területeken levő telepeit is. Letéti helyek: a magyar kir. köz-

ponti állampénztár, a pécsi, szegedi, szombathelyi, zalaegerszegi és zombori magyar kir. pénzügyigazgatóság alá tartozó adóhivatalok, a Magyar Nemzeti Banknak a visszafoglalt délvidéki területeken működő kirendeltségei és a rendeletben felsorolt délvidéki pénzügyintézetek. Az, akitől annakidején a hadikölcsönkötvényeket a jugoszláv hatóságok bevonták vagy letétül átvették, a jugoszláv hatóságok erről szóló elismervényét köteles most letétbe helyezni. Ennek végső határideje 1941. október 31. A letétbehelyezés elmulasztása esetén a hadikölcsönkötvények alapján többé semmiféle jogot sem lehet gyakorolni. A szükséges nyomtatványok a címletek átvételére kijelölt hivataloknál és intézeteknél kaphatók.

HALLÓ!

Marosvásárhelyen a világháború alatt létesített, de a román uralom megszüntete községi közigazgatási tanfolyamot vasárnap nyitották meg ünnepélyes keretek között. Marthon Zsigmond alispán megnyitó szavai-ban megemlékezett arról, hogy a 23 éves szünetelés után most újból megkezdődik a székelyföldi jegyzők kiképzése. A tanfolyamnak 40 hallgatója van.

Egyiptom belbiztonsági minisztere felszólította Kairó lakosságát, hogy ha csak lehet, hagyja el a várost. Akinek módjában van, a fővárosból való elutazás költségeit saját maga tartozik viselni.

A délkinai japán főhadiszállás tájékoztatója bejelentette, hogy a Kanton közelében szeptember 21-én megindult japán hadműveletek hét-főn lezárultak és a csapatokat más-hová irányították. A honani arcvo-nalról azt jelentik, hogy a japán csapatok Csangsától 50 kilométerre délre fontos vasúti csomópontot fog-laltak el, majd pedig folytatták tisztogató tevékenységüket. A japán légi haderő és a tengerészeti repü-lőgépek Honan tartomány fontos pontjait bombázták.

Tokióban a harmas egyezmény megkötésének évfordulója alkalmá-ból a tengelyhatalmak nagykövet-ségei ebédet adtak, amelyen Olaszország és Németország képviselői beszédet mondtak. A beszédekre Toyoda japán külügyminiszter vála-szolt. Meggyőződésem szerint — mondotta — Németország és Olaszország nagykövetei az egyezmény évfordulója alkalmából láthatták, hogy Japán külpolitikája változatla-nul a harmas egyezményen alapszik. Olaszország és Németország nagy-követei megértették, hogy Japán el-határozott szándéka előremenni és elérni az egyezményben megjelölt célokat. Sok a legyőzendő nehézség, de a három ország egyesített erőfe-szítése és kölcsönös együttműködé-se lehetővé teszi valamennyi aka-dály legyőzését és a kitűzött célok elérését.

Németország és Anglia között harmadik hatalom közvetítésével nemrég létrejött egyezmény alapján megindult a súlyosan sebesültek ki-cserélése. Az elmúlt éjszaka Bázeli-ben svájci egészségügyi vonatot bo-csátottak a német hatóságok rendelkezésére, hogy azon helyezték el a hazaszállítandó súlyosan sebesült an-golokat. Egyelőre 1150 súlyosan se-besülte szállítanak el Németország-ból.

Tokióban úgy tudják, hogy Crai-gie tokiói angol nagykövet amerikai útja London közvetlen utasítása alapján maradt el. Nem tudják, hogy elhalasztásról vagy szabadsá-gának végleges elejtéséről van-e szó. Politikai körökben az a vélemény, hogy London ilyenfajta sakkhúzá-sal nyomást szeretne gyakorolni Ja-pánra. Ezzel kapcsolatban megállá-pítják, hogy Sigemicu, Japán eddigi londoni nagykövete, aki több, mint két hónapja Tokióban tartózkodik, nem tért vissza Londonba és mind-máig új nagykövetet sem neveztek ki.

Olcsón és jól vásárolhat férfi, fiuruhát és felsőkabátot

Braun Géza cégnél
Pécs, Király utca 32

Október 19-én avatják fel a becsei hősi emlékművet

Ötven munkásházat kapnak a szegények

Megírtuk, hogy Óbecsén épül fel az ország legimpozánsabb hősi emlékműve és országzászlója Olle Vilmos alezredes, volt járási kato-nai parancsnok elgondolása alap-ján. Az építkezéseket, melyek a befejezéshez közelednek, Weigner Károly sírkőgyáros vezeti. A hősi emlékmű felavatására valószínűleg október 19-én kerül sor.

A felavatással egyidőben adják át az ötven munkásházat is az új tu-lajdonosoknak, melyet az úgyné-vezett „Gödörök”-ben lakó szegény magyarok részére épített a köz-ség.

Az emlékoszlop 18 és fél méter magas, fehér carrarai márvány-ból készült, fekete gránit oszlopok szegélyezik, előtte szónoki emel-lyéven nyer elhelyezést az ország-zászló, melyet

Kecskemét városa adományoz az óbecseiéknek.

Az emlékoszlop egyik lapjára Czi-ráky-Fetter Imre alkalmi verse ke-rül, két oldalára vések a hősök ne-veit, hátlapjára a dátumot.

A munkásházak az Újfalú északi oldalán épülnek, Ginder József építészmérnök tervei szerint, az építési munkákat Kisutcai Ferenc.

Krajtmár István, Havedics Sándor, Agoos János kőművesmesterek vál-lalták. Eddig 19 ikerház készült el, a további 6 ház is hamarosan te-tőalá kerül. A házak egyszoba-konyhás, modern lakásokból álla-nak, külön-külön előtérrel. A há-zak tervezője számot vetett a la-kók közelebbi igényeivel is és így minden lakószobában helyet ka-pott

a kívülről fűthető bubos-kemence is.

A község vezetősége az emlékműavatási és a házatadási ünnep-lyére küldöttségileg meghívta dr. Deák Leó főispánt, a napokban pedig Gyüre Károly főszolgabíró vezetésével Kecskeméten járt a kül-döttség és meghívta az ünnepély-re a dandárparancsnokságot, a há-ziezred parancsnokságot, a főis-pánt és a polgármestert. A kül-döttség tagjai voltak a főbírón kí-vül Berecz Gyula főjegyző, dr. Zelenay Miklós községi bíró, Gin-der József mérnök, Hodik Dávid helyettes községi bíró.

Az ünnepélyen nemcsak a Délvi-dékről, de az anyaországból is so-kan jelentették be részvételüket s így annak országos jellege lesz.

Belgrád új élete

Az élet olcsó, a megélhetés drága a szerb fővárosban

Belgrádtól ma már két országha-tár választ el bennünket, de a több mint két évtizedig tartó kényszer-kapcsolatok folytán még mindig bi-bonyos fokú érdeklődés nyilvánul meg aziránt, hogyan is él az egy-kori jugoszláv főváros a megválto-zott viszonyok között. Erre a kér-désre csak azok adhatnak választ, akik Belgrádból jönnek, mert a rá-dió és a lapok szűkszavú jelentései-ből aligha alkothatunk megközelí-tően is hű képet Belgrád tengődésé-ről.

Alkalmunk volt beszélgetni egy belgrádi üzletemberrel, aki rokoni látogatásra érkezett Ujvidékre. Ab-ból, amit elmondott kibontakozott Belgrád mai képe, amely egyáltalán nem mondható biztatónak.

A záróra Belgrádban este 8 óra-kor van. Ezen az időpontra túl nem szabad az utcán tartózkodni senki-nek, a német véderő tagjain kívül. A tisztességes rendes lakosságra néz-ve a záróra betartása nem jelent ne-hézséget. Este a tilalom nélkül sem hagyná el senki a lakását, mert az

utcák nem biztonságosak.

Az éjszaka csöndjét gyakran veri fel a puskák dörrenése.

Puskaharcok folynak a rendbontó elemekkel, mire azonban felvirrad a nap, a harcnak nyoma sincs. Az esetleges áldozatokat eltakarították és Belgrád folytatja látszatéletét, a következő estig, amikor újra kez-dődnek a csetepaték.

Az élet a szerb fővárosban olcsó. Kivégzések napirenden vannak.

A megélhetés azonban drága.

A magas lakbéréket csökkentették ugyan a közéleti cikkek árát is megkísérelték szabályozni, de ez-zel csak rontották a helyzetet, mert a maximált árakért senki sem volt hajlandó árú a piacra hozni. Most hogy szabadabbá tették a forgalmat néha még fel lehet hajtani egy kiló húst vagy zsírt, természetesen szin-te hihetetlenül magas áron. Marha-húsért 50, sertéshúsért 80—100, zsírért 140—150 dinárt kell fizetni és még örülni kell, hogy ilyen áron is kapható. Az üzletek üresek. Las-sankint kifogy minden.

REF X filmszínház

CSAK 5 NAPIG!

Szombattól, 1941. szeptember 27-től

MIKSZÁTH KÁLMÁN bűbajos regényének filmváltozata
Fráter Loránt és Dr. Balázs Gyula zenéjével

Az eladó birtok

Kacagató zenés vígjáték PÁGER ANTAL és SZELECZKY ZITA
együttes világhírnépe.

MAGYAR VILÁGHIRADÓ — SZINES WALT DYSNEY RAJZFILM

Előadások kezdete hétköznap: 5, 7 és 9.15. Vasárnap d. e. 1/211 óra-kor MATINÉ. Vasárnap délután előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9.15

Ruhaszövetet lehetetlen kapni, harisnyáért 200 dinárt is fizet-nének, de nincs.

egy közepes minőségű férfi ing ára ára 300 dinár. Nagy a hiány minden áruban. A közhit azt tartja, hogy Németország nem szállít semmit és ezzel bünteti a renitens szerb népet. Tény az, hogy csak a legszüksége-sebb cikkeket szállítják Németor-szágból, de ezek leszállítása is eltart fél esztendőig.

A belgrádi német népcsoport tag-jainak ellátása jobb, mert róluk a véderő gondoskodik. Biztonságuk azonban nem nagy, amit az is bizo-nyít, hogy

a napokban mészárolták le is-meretlen tettesek fejével a Kulturbund egyik ottani veze-tőségi tagját.

A szerb főváros helyzetét a szer-biai események súlyosbítják. Köztu-domású, hogy Belgrád teljesen el van vágva az ország belsejétől. Az erdei bandák megakadályoznak min-den közlekedést és az ország külön-böző részeiben rémuralmat rendez-nek. A szerb kormány ugyan mint-egy 30.000 főnyi véderőt szervezett meg ellenük, de ezek egyelőre még nem érték el jelentősebb eredményt. Azt beszélnek, hogy nem is nagyon akarnak és

közülük sokan csatlakoztak az erdei bandákhoz.

Megtörtént az is, hogy a szerb véd-erő tagjai ha közös járőrbe mentek a német katonákkal, ezeket becsal-ták az erdők renetegébe, ott lefegy-verezték és levették őket, majd szabadon bocsájtották. A ban-diták magukra öltötték a német egyenruhát és most

német katonaruhában garázdál-kodnak.

A terrorcsapatok garázdálkodásai szükségessé tették a német katonaság beavatkozását is és ennek min-dig borzalmas következményei van-nak.

A németek büntetőexpedícióikat repülőgépekkel és harcikocsik-kal hajtják végre.

Így Uzsicet és Sabacot több óra hosszát bombázták a német stukák, hogy megtorolják az elkövetett rém-tetteket.

A terrorcsapatok egész környéke-ket tartanak megszállva és elzárva a külvilágtól. Így Krályevót egy na-gyobb alakulat teljesen elszigetelte az ország többi részétől, olyannyira, hogy a városban levő WISTAD ipar-telep, amely a Göringwerke tulaj-donába ment át elvesztett minden kapcsolatot a belgrádi központtal. Belgrádból ezért

ejtőernyősöket küldtek Králye-vóba és azok vittek élelmiszere-ket a telep munkásainak.

Belgrádi informátorunk érdekes-ségeket mondott a szerbiai sport-életéről is. A szerb bajnokságot két ligában bonyolítják le. A vidéki li-ga eredményeiről, — tekintve, hogy az ország belsejével megszakadt minden érintkezés — semmit sem tudnak, azt sem tudni lejátszák-e ezeket a mérkőzéseket.

A belgrádi liga is felbomlott.

A kisebb egyesületek — a BASzK, Jedinstvo, Csukaricski, Vitéz és Szloga — sérelmesnek találták a mérkőzések bevételének felosztását és ezért sztrájkba léptek. Nem vesz-nek részt a ligában, hanem külön li-gát alakítottak. Így a belgrádi első ligában csak négy csapat maradt meg: a BSK, Jugoszlávia, PAK és Obilics. Az elmúlt vasárnapi forduló nagy meglepetéssel végződött. A PAK a Jugoszláviát, az Obilics a BSK-t verte meg 2:1 arányban.

Minden gyermekért egy-egy ütés

Egyévi fegyházra ítélték a palicsi féjgyilkos asszonyt

Szabadkáról jelentik: A szabadkai törvényszék kedden délelőtt tárgyalta Konkoly Károlyné tizenegygyermekes palicsi asszony gyilkosságának bűnperét. A vád szerint Konkoly Károlyné ez év augusztus 3-án erősen felizgult állapotban agyonverte a férjét, Konkoly Károly földművest.

A tárgyaláson Konkoly Károlyné sirva tette meg vallomását. Elmondotta, hogy férje

rabbiátus természetű, részeges ember volt,

aki minden alkalommal mind öt, mind gyermekeit durván bántalmazta. A kritikus napon ittasan érkezett haza, rájuk támadt, pénzt kért, majd követelte, hogy lovait fogják be a kocsiba. Konkoly Károlyné és gyermekei ezt nem voltak hajlandók megtenni, mert

féltek, hogy a részeg férfi majd eladja a kocsit és lovakat és a pénzt elissza.

Konkoly emiatt annyira feldühödött, hogy kést rántott és azzal támadt családjára. Konkoly Károlyné önmaga és gyermekei védelmezése közben felkapott egy mángorlófát és azzal többször rásújtott férjére. Az orvosi vizsgálat szerint

11 ütés érte Konkolyt.

Konkoly Károlyné tehát minden gyermek után egyet-egyet ráütött ittas férjére. A bíróság a bizonyítási eljárás befejezése és perbeszéd után ítéletet hirdetett, bűnösnek nyilvánította Konkoly Károlynét és egyévi fegyházra ítélte. Az ítélet jogerős.

Börtön elől a halálba

A vonat elé vetette magát egy szentfűlöpi községi tisztviselő, aki a község kárára visszaéléseket követett el

Szentfűlöpről jelentik: Kulzinszki István orosz menekült, szentfűlöpi községi tisztviselő a vonat elé vetette magát, amelynek kerekei teljesen feldarabolták.

Tettét azért követte el, mert különböző visszaélések miatt vizsgálat indult meg ellene. Kulzinszki nagy lábon élt, szenvedélyes kártyajátékos volt és minden hónapban nagyobb összeget vesztett. Költekezése annyira feltűnő volt, hogy kivizsgálták hivatali ténykedését és a vizsgálat során megállapították, hogy

már évek óta rendszeresen elszikkasztja a hozzá befolyó összegeket.

Ő kezelte ugyanis a forgalmi adót és a felektől átvett összegeket csak kisebb részben szolgáltatotta be a községi pénztárba, az összegek nagyobb részét megtartotta és elköltötte. Első kihallgatása alkalmával töredelmes beismerő vallomást tett, majd haza bocsájtották azzal, hogy a vizsgálatot folytatják ellene. Kulzinszki nem várta be a vizsgálat végét, hanem a várható börtön helyett a halált választotta.

ODEON-filmszínház

Telefon 20-45

Szeptember 30-tól

A LEGUJABB MAGYAR FILMVÍGJÁTEK

Tokaji rapszódia

A főszerepekben: PATAKI JENŐ, LEHOTAY ÁRPÁD, DONÁTH ÁGI SZOMBATHELYI BLANKA, VASZARY PIRI, BOROS GÉZA, RÓZSAHEGYI KÁLMÁN, DAJBUKÁT ILONA, MAKLÁRY ZOLTÁN, BILCSI TIVADAR, BÁRSONY ISTVÁN, FEKETE PÁL

LEGUJABB MAGYAR és UFA HIRADÓ

Előadások kezdete: hétköznap 5, 7, 9.15 órakor. — Vasár- és ünnepnap délután 3, 5, 7, és 9.15 órakor. — Vasárnap d. e. fél 11-kor MATINÉ.

JEGYELÖVÉTEL NAPONTA 10—12 ÓRA KÖZÖTT

Képviselők látogatása a bácskai székely telepes községekben

Vitéz Bonczos Miklós belügyi államtitkár, a külföldi hazatelepítés kormánybiztosa vasárnap meghívta a különböző pártok képviselőtagjait a bácskai székely telepesközségek megtekintésére. A meghívott képviselők vasárnap vitéz Bonczos Miklós államtitkár, kormánybiztos vezetésével Ujvidékre érkeztek, majd látogatást tettek Horthyvára, Hadiknépe, Istensegits, Andrásföldje, Hadikliget és Bácsjózseffalva telepes községekben. Utjuk során a képviselők megállapították, hogy

a hazatelepítési kormánybiz-

tosság hozzáértéssel, alapos felkészültséggel és lendülettel hajtott végre a rábizott feladatát.

A képviselők tanulmányútja Topolyán ért véget társasbéddel, amelyen Magasházy László és Maróthy Károly országgyűlési képviselők fejezték ki elismerésüket a kormánybiztos működése iránt. Nagy hatást keltett és hatalmas sikert aratott című beszédjével a bukovinai székelyek lánglelkű vezetője, Németh Kálmán plébános.

Vitéz dálnoki Veress Lajos:

Lelkém egy részét Ujvidéken hagyom!...

Ujvidék városa hivatalosan is elbúcsúzott a lovasdandártól

Ujvidék város társadalma — mint már jelentettük — szombat este vacsora keretében nagy szeretettel búcsúzott el vitéz dálnoki Veress Lajos vezérőrnagytól és a feleségétől. Kedden délelőtt fél 12 órakor a volt báni palota nagy csarnokában Ujvidék város helyőrsége és polgári társadalma hivatalosan vett búcsút a lovasdandár parancsnokától.

A búcsúztatáson Szabó Lajos főlyamőr törzskapitány, új állomásparancsnok vezetésével megjelent a helyőrség valamennyi fegyvernemének tisztí küldöttsége, Zombory Gyula főtanácsos vezetésével a rendőrség tisztikara, dr. vitéz Nagy Miklós polgármester, dr. vitéz Horváth Kázmér helyettes polgármester a város képviselőtestületében, dr. Szalay Tibor járási főszolgabíró, Svarka Ferenc esperes-plébános, Horváth Lajos református lelkész, Nagy Valér a földművelésügyi minisztérium ki- rendeltségének képviselőtestületében, dr. Koráni Elemér, Nagy Győző és Anlrée Dezső a Délvidéki Magyar Közművelődési Szövetség képviselő-

tében.

A búcsúztatás előtt vitéz dr. Nagy Miklós polgármester

Ujvidék emlékalbumát nyújtotta át a vezérőrnagynak, dr. Koráni Elemér pedig a DMKSZ ajándékát, Ujvidék város címe- rével díszített ezüst dohányzó szelencét.

A helyőrség tisztikara és az állomásparancsnokság nevében Szabó Lajos törzskapitány búcsúztatta Veress tábornokot.

— A búcsú — mondotta többek között — nem annyira a tábornoknak szól, mint inkább a magyar úrnak. Katonaember búcsúztatásakor jó szerencsét és előmenetelt szokás kívánni. Mi azonban megfelelőbbek vagyunk a szokást az Úristenhez és boldog, hosszú életet kívánunk vitéz dálnoki Veress Lajos tábornoknak.

Ujvidék város nevében dr. vitéz Nagy Miklós polgármester szólott. Megköszönte Ujvidék szegényei nevében a sok jót, amit a tábornok megsegítésükre tett. Az úgynevezett „ejtőernyősök“ nevében is köszönetet mondott. A bevonulás utáni na-

pokban ők karabéllyal felszerelve indultak el Budapestről, s Ujvidéken mosolyosképű, vidám huszártisztekkel találkoztak

és szinte tökéletes renddel, ami kizárólag Veress vezérőrnagy érdeme.

A város nevében meghívta a tábornokot, hogy a jövőben is minél többször látogasson el Ujvidékre, ahol mindenki mindig a legnagyobb szeretettel fogadja.

Dr. Koráni Elemér rókusi plébános a DMKSZ és a Délvidék kultúrájának nevében búcsúzott. A bukovinai székelyek betelepítésével Veress tábornok jelentősen megerősítette a Délvidéken a magyarság számbeli és kulturális helyzetét,

munkája a Széchenyi emlékönyvben igazi Széchenyi-munka volt.

Dr. Szalay Tibor az ujvidéki járás lakosainak nevében mondott Isten hozadékot. A vezérőrnagytól engedélyt kért arra, hogy a járás lakosságát és főleg a székely telepeket megnyugtathassa, hogy Veress tábornok nem végleg távozott el Ujvidékről, mert már távozásának híre is nagy nyugtalanságot és szomorúságot keltett a telepések között.

Vitéz dálnoki Veress Lajos tábornok megilletődött hangon mondott köszönetet a kedves szavakért. — A munkát egymagamban el nem végezhettem volna. Az ilyen munkálkodáshoz mindig ösztönzés kell s ez az ösztönzés volt a város tisztikarának és polgárságának szeretete és önfeláldozó együttműködése. Ők erősítették meg lelkemet a munkához, s most, hogy távozom,

lelkem egy részét Ujvidéken hagyom.

A nagy éljenzéssel fogadott búcsúszavak után Veress tábornok külön-külön megköszönte a megjelenést a résztvevőknek, s ezzel befejeződött a szerény, közvetlen, de annál bensőségesebb és őszintébb ünnepség.

Megalakult a Paraszt-szövetség

A mozgalom célja az egyetemes parasztság gazdasági, társadalmi és művelési irányu megszervezése

Budapestről jelentik: Nagyjelentőségű mozgalom indult meg azért, hogy vasárnap Budapesten megalakult a Parasztszövetség.

A mozgalom az egyetemes parasztság gazdasági, társadalmi és kulturális irányú megszervezését tűzte ki maga elé.

A Parasztszövetség a magyar parasztság tagjait cselekvő magyarrá akarja tenni, a magyar parasztagazdálkodást a legmagasabb szintre akarja fejleszteni. Új alapokra kívánja helyezni az iskolán kívüli népművelést és nagy súlyt helyez az Istenhitre. Törekvése az, hogy

a kereszténység ne csak jelszó legyen, hanem mélyen átértett vallásos felfogás.

A mozgalom végső célja felépíteni a magyar józanságnak, fejlődési akaratnak legszilárdabb bástyáját, amely valaha a nemzet érdekeit szolgálta.

EVE TOVICS szücs-szalónja, BUDAPEST, IV., Petőfi Sándor utca 9, félemelet

Bácska orvosi karához!

szólunk a következőkben: A magyar balneológia az elszakítottág alatt egy pártatlan értekezéssel gyarapodott a Nagy-Alföldön, Jászkarajenőn felfedezték a világ legtermészetesebb glaubersós gyógyvizet. Az eredményes orvosi kísérletek és tudományos kivizsgálás után ez a gyógyvíz bevonult az orvosi gyakorlatba és az epeutak, az epehólyag megbetegedésénél és a gyomor-bélrendszer, általában az anyagcsere, kiváltképpen az ártalmatlan fogyókúrák fontos, természetes gyógytényezője lett. Eddig nem volt mód arra, hogy ez a forrásvíz Bácskában is megfelelően áldásos hivatásának. Most, amint lehetséges, azonnal felkeressük Bácska orvosi karát, de addig is küldünk részletes ismertetést, mintavizet, hogy az Alföld gyógykincsét, a Mira glaubersós gyógyvizet, annak pártatlan gyógyhatását személyes tapasztalat alapján is megismerhessék. A Mira gyógyforrások központi irodája: Budapest, V. Tükör-utca 5.

Merénylők fel akarták robbantani a péterváradai várat

A horvát hatóságok negyven merénylőt tettek ártalmatlanná

Az angol-szovjet egyesített propaganda az utóbbi napokban kétségbeesett kísérletet tesz arra, hogy a szárazföldi, tengeri és légi hadszíntereken elszennvedett megsemmisítő vereségeket a németek és szövetségeseik által megszállott területeken szított zavargásokkal és merényletekkel ellensúlyozza. Szerbiában egymást érik fegyveres összecsapások, amelyek során a kommunista agitátorok igen gyakran a szerb nép nemzeti érzületét használják fel rendbontó céljaik eléréséhez. Néhány nappal ezelőtt a Bánátságban is több mint félszáz merénylő kivégzéséhez vezetett az angol-szovjet propaganda, tegnapelőtt pedig Csehszlovákiában fojtottak el hasonló kísérletezéseket a német hatóságok.

Mint hogy a hatóságok ébersége és nagyobb katonai felkészültsége mindenütt csírájában elfojtotta a kommunista angol zavarteltő megmozdulásokat, az ellenség most olyan területeken kísérletezik, amelyekeken felvétele szerint nem oly szigorú az ellenőrzés. Nyilván ennek az új elgondolásnak megnyilvánulása az Újvidékel szemben épült

Péterváradon tegnap leplezett nagyszabású összeesküvés terve.
A pétervárad horvát hatóságok-

nak az utóbbi időben feltűnt, hogy több idegen férfi érkezik a községbe anélkül, hogy állandó foglalkozásuk lenne, vagy bármiféle egyéb körülmény megindokolná pétervárad tartózkodásukat. Figyelnél kezdtek a jövevényeket s rövidesen kintűnt, hogy az idegenek pétervárad időzése mögött veszedelmes merénylő-terv húzódik meg.

A nyomozást titokban a legnagyobb eréllyel folytatták és tegnapelőtt azután kétséget kizáróan megállapították, hogy

az elvetemült merénylők a levegőbe akarták robbantani csaknem egész Péterváradot.

Tervük az volt, hogy hatalmas robbanószert halmoznak fel és adott időben egyszerre robbantják fel a különböző helyeken elrejtett robbanóanyagot. A hatóságok éberségén azonban meghejtűlt a sötét terv végrehajtása. A pétervárad horvát hatóságok

negyven merénylőt tartóztattak le.

A merénylők csaknem kivétel nélkül Szerbia felől érkeztek Horvátország területére. Vezetőjük egy szerb nemzetiségű volt tényleges százados, a merénylők is tulnyomórészt Szerbiából valók.

Gere Vincét választották meg adai plébánossá

Az adai római katolikus hitközség vasárnap plébánosválasztó ülést tartott. A plébánosi állás Drózdik Imre esperes halálával megüresedett és azt kellett betölteni. A plébánosi állásra hárman pályáztak és

a hitközség a pályázók közül Gere Vince zentai munkástelepi plébánost választotta meg.

Az új adai plébános a délvidéki katolikus papság egyik legkiemelkedőbb egyénisége. 1894-ben született, 1917-ben szentelték pappá. Két évtized óta Zentán teljesít szolgálatot mint a munkástelepi plébánosa.

Állomáshelyén lelkesen hivatásán messze túlmenő munkát fejtett ki, különösen kulturális téren

és a megszállás éveiben határtalan lelkesedéssel állt a magyar kultúra harcossai sorába. Egyesületeket alapított, szervezett és vezetett, magyar műkedvelő előadásokat rendezett és különösen nagy érdemei vannak a katolikus munkásifjúság tömörítése terén.

Nemcsak szóval, a szöszékről hirdette a katolikus eszmét, hanem írásban is

és a Reggeli Ujság olvasótáborára jól ismeri cikkeiből. Új állomáshelyére eddigi híveinek rajongó szeretete kíséri. Személyében az adai plébánia élére olyan lelkes szolgálatokat tett egyháznak és híveinek és adai ténykedése elé a legteljesebb bizalommal tekintenek.

Kiraboltak egy maratonosi tanyát. Kanizsáról jelentik: Éjjel ismeretlen tettesek betörték Rövid Nándorné maratonosi tanyájára. Előbb az oldalfalat akarták kiánsni, de amikor látták, hogy nagyobb munkát igényel, benyomták a folyosó ablakát és azon bemászva, kirabolták a szekrényt, elvittek ezer pengő készpénzen kívül sok fehérneműt, ágyneműt, sőt a kamrából a zsírt és a szalonnát is. A kár meghaladja a kétezer pengőt. A rendőrség keresi a tetteseket.

HIREK

— ÜGYELETES SZOLGÁLAT UJVIDÉKEN Szeptember 27-TŐL OKTOBER 4-IG. Ügyeletes orvos: Dr. Halász László, Thököly Imre-u. 22. Telefon: 28—48. — Ügyeletes gyógyszerárak: Alargits Szvetozár, Deák Ferenc-tér 5. Telefon: 25—81. Ilin Dusan, Erzsébet-tér 5. Telefon: 24—45. — Mentők és tűzoltók: Andrassy-utca 12 szám. Telefon: 33—22.

— Tényleges tábori lelkész lett egy volt újvidéki hittanár. Kovács László volt újvidéki, legutóbb adai káplán tényleges tábori lelkészi szolgálatra jelentkezett. A hadügyminisztérium a jelentkezést elfogadta és Kovács Lászlót Szegedre osztotta be tábori lelkészi minőségben.

— Bácsfeketehégyi hírek. Bácsfeketehégy község magyar református egyháznak vezetője október 5-én nyilvános árverésen bírbeadja az ötemetű haszonélvezetét. — A Topolyán állomásozó huszárosztály parancsnoksága október 2-án a topolyai lovassági lakományban kincstári lovakat ad ki magánhasználatra. A lovak használata díjtalan, de csak olyan egyének igényelhetnek, akiknek vagyonuk van és teljes felelősséget vállalnak a lovakért. Bővebb felvilágosítást a községhez 5-ös számú szobájában adnak. — A községi előljáróság nyomatékosan felszólítja a lakosságot, hogy átvonuló vándoroknak, csavargóknak éjjeli szállást ne adjon, mert aki a rendeletet megszegi, szigorúan megbüntetik.

— Aba Novák Vilmos meghalt. A magyar képzőművészetnek nagy gyászja van. Aba Novák Vilmos, a kiváló festőművész hétfőn délután Budapesten 48 éves korában, művészi képességeinek teljében meghalt. Egyik vezető alakja volt a magyar és európai szellemű, korszerű formanyelven munkálkodó festészetnek. A háború után alakult ki erőteljes művészi egyénisége, amelyben a valóság jelenségeit átiró, gazdag képzelőerő párosult tökéletes tudással. Nagy lendülettel előretörő tehetsége, amely fiatal mestereink élére vitte, nemcsak idehaza, hanem külföldön is nagy sikereket hozott nevének és a magyar képzőművészetnek.

— Négy munkás tűzkatasztrófiája. Vermes Mihály orosházi terménykereskedő házában, a száritó telepen, amelyben nádbugát szállítottak, tűz ütött ki. A tűz olyan rohamosan terjedt, hogy három munkás és egy munkás a száritókamra padlásán szorult és mire a tűzoltók eloltották a tüzet, életveszélyes égési sebeket szenvedtek.

— Tűzoltót játszottak a gyerekek. Adáról jelentik: Vasárnap délben Kóspál Ferenc szőlősi házában tűz ütött ki, amely elhamvasztotta az udvaron lévő szalmafedelű felszert. Az idejében kivonuló tűzoltósnak köszönhető, hogy a tűz nem terjedt át a lakóházra is. A tüzet az udvaron gyúfával játszó gyerekek okozták.

— Háztulajdonosok figyelmébe. A városi adóhivatal felhívja a háztulajdonosok figyelmét arra, hogy október 5-ig még 5 százalékos bírság mellett benyújthatják adóvallomási ivaikat. Október 5-ke után a bírság már 10 százalék.

Halál az országúton

Kerékpárjával a tehergépkocsinak hajtott egy ittas bognár

Temerinből jelentik: Hadiknépe székely telep község és Szöregpuszta között halálos közlekedési szerencsétlenség történt, amelynek áldozata Budai Gergely 46 éves bognár. Budai ittas állapotban Szöregpuszta felől kerékpáron hazafelé tartott. Szembe jött vele Horváth Sándor tehergépkocsija. Budai a szabályos oldalon hajtott, majd közvetlenül a tehergépkocsi előtt az úttest másik oldalára tért át és valóssággal

nekihajtott a teherautónak, amely elütötte. A bognár nagy ivben lezuhant kerékpárjáról és olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy a helyszínen meghalt.

— KÖZÉPISKOLÁT VÉGZETT MUNKAERŐKET KERES AZ ÚJVIDÉKI ADÓHIVATAL. Az újvidéki városi adóhivatal adóalanyok összeírásához érettségizett vagy legalább négy középsiskolát végzett, magyarul, szerbül és németül beszélő munkaerőket keres. A jelentkező lehet nyugalmazott tisztviselő is, ha munkabíró. Jelentkezést október 1-én és 2-án a városi adóhivatal főnökénél (Városháza, földszint balra).

— Új vezetőség az újvidéki német Nyomda és kiadó vállalat élén. Az újvidéki német Nyomda és kiadó vállalat vasárnap tartotta rendezési közgyűlését. Az előterjesztett jelentésből kiderült, hogy a vállalat az 1940-es üzleti évet 114.535 dinár tiszta nyereséggel zárta. Ebből 80.000 dinárt a részvényesek kapnak 4 százalékos osztalék formájában, a többit az új számlára viszik át. A közgyűlés elfogadta a jelentést és megadta az igazgatóságnak a felmentvényt, majd miután az igazgatóság tagjai együttesen lemondtak, a következő új igazgatóságot választotta a vállalat élére: elnök Ing. Spreitzer József tartományi népcsoportvezető (Zombor), elnökhelyettes dr. Derner Richard ügyvéd, Újvidék, igazgatósági tagok: Brand Jakab országgyűlési képviselő Kunbaja, Schönborn József Budapest, dr. Zitler András Budapest, Pavlowski Herbert Budapest, dr. Hornung György Pécs, dr. Mischung Konrad Mohács, Krámer Jakab Zombor, Metzger Fritz Torzsa, dr. Trischler József Újvidék, May Bálint Hódász, Trumpf Péter Újverbász, Leberz Frigyes Újvidék. A felügyelőbizottság elnöke Riester Ferenc Újvidék, tagjai dr. Scholz Vilmos Újverbász és Kindl János Újvidék, póttagok dr. Schnitzer János Budapest és dr. Lányi Alfréd Kula.

— A Vörös Kereszt köszönete. A magyar Vörös Kereszt újvidéki választmánya ezután is köszönetet mond Dömötör Istvánné úrnőnek, a budapesti hadikórház sebesültjei részére a Vörös Kereszt újvidéki széké házába továbbítás céljából beküldött négy üveg gyümölcsizért.

ZÁLOGJEGYET TALÁLTAK AZ UJVIDÉKI KÖZELLÁTÁSI HIVATALBAN

Elveszhet minden értékes zálogtárgy. Csak a zálogjegy nem vesz el soha! E zálogjegynek megtalálása az El nem veszésnek biztos záloga.
FANYAR TÓBIAS

— **Péterrévei hírek.** Akik a cipészeknél vásárlandó új cipőt vagy talpalásra igénylést adtak be, saját érdekükben haladéktalanul jelentkezzenek a 3. számú szobában, ahol kikapják az utalványt. — Azok a fiatal emberek, akik 1921. évben születtek, a község háza 1. számú szobájában származásukat igazoló okmányaikkal jelentkezzenek. Akik vidéken születtek, de állandóan Péterrévén tartózkodnak, azoknak is kell jelentkezni. — A főjegyző a következő rendeletet adta ki a kerékpárosoknak: A kerékpáron kifizetéknek, esengőnek és fényvisszaverő üvegeknek, éjjel pedig fehérfényű lámpának kell lenni. A közúti forgalomban arcképes igazolványuknak kell lenni. Tilos kerékpárral ébret, vagy más állatot vezetni. A járdákon tilos kerékpározni, de tolni is. A kerékpáros köteles karjával a befordulást jelezni. A gyalogosok a közúton derékszögben menjenek át.

— **Zentán már kinevezték a népszámlálási biztosokat.** Zentáról jelentik: Dr. Gusáth György polgármester már kinevezte a népszámlálási biztosokat és a felügyelő bizottsági tagokat. A kinevezett népszámlálási funkcionáriusok már je is tették az esküt. Már most megindultak a találgatások, milyen eredménnyel végződik az október 31-én megejtendő népszámlálás. 1910-ben 31.504 lakója volt Zentának. (1920-ban 30.747, 1931-ben 32.044), római katolikus 27.166 (26.690, 25.996), görögkeleti 1899 (2603, 4350), református 104 (50, 107), görögkatolikus 30, evangélikus 10, unitárius 4, felekezeten kívüli 3, nazarénus 10, zsidó 2268 (1306, 1467), 1920-ban volt még 53 muzulmán, 45 másvallású, 1931-ben másvallású 124.

— **Felhívás.** Felkérjük az összes újvidéki vendéglátó iparüzemek tulajdonosait és üzletvezetőit, hogy a forgalmi adókönyveket vegyék át az egyesület irodájában. **Vendéglátósok** egyesülete.

— **Aufruf.** Sämtliche Neusatzer Gasthäuserbesitzer oder Geschäftsführer werden ersucht, sich wegen den Umsatzsteuerbücheln bei den Verein der Gausthäuserbesitzer zu melden. **Verein der Gausthäuserbesitzer.**

— **Poziv.** Umoljavamo sopstvenike i poslovodje gostioničarskog zanata grada Ujvideka, da se radi primanja knjizice za poslovni promet prijave u kancelariji Udruženja gostioničara. **Udruženje gostioničara.**

— **Tűz Újvidéken.** Farkas Antal újvidéki lakos padlásán kéménytűz volt, amely elhamvasztotta a kémény közelében lévő szalmát és a padlásfeljáró ajtaját. A tüzet, még mielőtt nagyobb méretet ölthetett volna, a tűzértség elfojtotta. A kár nem nagy.

— **Vízumhamisító bandát leplezték le Budapesten.** A budapesti rendőrség nagyszabású hamisítóbándát tett ártalmatlanná. A banda tagjai külföldi vízumokat hamisítottak és a hamisításokért horribilis összegeket vettek fel a kivándorolni akaró — főleg zsidó — személyektől. Az ügyfeleket Nuszbaum Malvin hajtott fel, a hamis vízumbélyegzőket Pick Adolf címfestő és Nemes Nádor Sándor cinkografus készítette. Előzetes letartóztatásba helyezték még egy volt magasarangú állami tisztviselő fiát, aki azzal a mesével tévesztette meg a károsulatokat, hogy repülőgépen Berlinbe megy a vízumok megszerzésére.

Optika - Fotó - Játék

Bányai Béla klinikai látszerész — PÉCS, Casinó-palota

— **Topolyai hírek.** A topolyai „Hangya” Szövetkezet október 4-én délután tartja közgyűlését, amelyen a volt Topolyai Földműves Termelő Szövetkezet is beolvad a Hangyába. — Az 50 holdon felelő földbirtokosok az 1. számú gabonaföldön mielőbb szolgáltatassák be a község házában a volt levante irodán. — A járási levante iroda a község házáról átköltözött a tűzoltó laktanyába.

— **A délmagyarországi német evangélikus egyház esperese Zágrábban és Lipcsében.** Meder Henrik újverbázi evangélikus lelkész, a délmagyarországi német evangélikus egyház esperese Mornau Frigyes újvidéki evangélikus lelkész espereshelyettes kíséretében résztvett a zágrábi német evangélikus egyház gyűlésén, ahol az egykori jugoszláviai német evangélikus püspökség felosztásával kapcsolatos vagyoni és szervezeti kérdéseket tárgyalta meg. Zágrából a német evangélikus esperes Lipcsébe utazott és ott részt vesz a Gusztáv Adolf központi egyésület ülésén.

— **Kérelem a volt jezsuita diákokhoz.** Felkérjük azokat a volt jezsuita diákokat, akik a jugoszláv és a cseh-szlovák uralom alól felszabadult területen laktak, a kalocsai, pécsi, vagy más jezsuita kollegiumban érettségiztek, avagy csak néhány évig ott jártak, pontos lakcímüket, foglalkozásukat, a kollegium nevét, érettségi és iskolatogatóját és a Jézustársasági Diákok Országos Szövetség elnökével, dr. Steuer György ny. államtitkárral (Budapest, II., Pasaréti-út 102. I. 2.) közölni szíveskedjenek. — **Elnökség.**

— **Bánát és Szerbia között gőzkompon bonyolítják le a vasúti forgalmat.** Az áprilisi Szerbia elleni hadjárat után súlyos vasutforgalmi helyzet következett be Bánátban, miután a visszavonuló szerb haderő a Tiszán és a Dunán felrobbantotta az összes vasúti hidakat. A bánati vasúthálózat így teljesen el volt vágva az európai vasúthálózattól. Most azonban már annyira javult a helyzet, hogy a bánati vasútvonalak is bekapcsolódtak az európai vasúthálózatba. A megrongált vonalak helyreállítása után Bánátból három irányba vezet külföldre vasútvonal. Dél felé Szerbia irányába és Szerbián keresztül Bulgáriába a vasúti forgalmat Kovin és Szendrő között gőzkompon bonyolítják le. Ez a helyzet tartós lesz, miután a Pancsova—Belgrád közötti felrobbantott vasúti hid visszaállítására még semmilyen intézkedés sem történt. Ez a rendszer egyelőre bevált, nehézségek csak télen a jégzajlások lesznek. Románia felé Versec—Moravicián keresztül és Kikinda—Zsombolyán át bonyolódik le a vasúti forgalom, északi irányban pedig a Kikinda—Szeged vonalon közlekednek a vonatok.

— **Dr. Novákovich Nándor MÁV pályaeorvos és Posta B. B. I. kezelőorvos rendelőjét és lakását a Petőfi Sándor utca 78. sz. alól a Benito Mussolini-u. 29. sz. alá (Tanurdsics-Rex-palotába, I. emelet), helyezte át. Rendel 8—9 és 4—5-ig. Kvarc, sollux és ultrarövidhullám kezelést 9—10-ig és 5—6-ig végzi. Rendelés idején kívül csak sürgős vagy előre megbeszélte esetekben fogad. Telefonszám 25—73.**

— **Dr. Perz Ferenc megvált a „Deutsches Volksblatt”-tól.** Dr. Perz Ferenc, a „Deutsches Volksblatt” főszerkesztője és a német nyomda és lapkiadóvállalat igazgatója megvált a laptól és a vállalatától és Grázba költözik át. Dr. Perz Gottschee-i születésű és illetőségű és a gottschee-i német népcsoport hazatelepítésével egyidejűleg ő is a német birodalomba, Grázba költözik. Két évtizedig állott a Deutsches Volksblatt élén és jelentős része van a lap, valamint a nyomda és kiadóvállalat kiépítésében. Vezetőségi tagja volt az egykori jugoszláviai német pártnak, a Kulturbundnak és a német iskolaalapítvány-nak.

— **Számos női bajnál gyakran igen nagy megkönnyebbülést szerez reggel éhgyomorra egy felpohárnyi természetes „Ferenc József” keserűvíz azáltal, hogy a belek tartalmát gyorsan felhígítja és akadálytalanul kiüríti, az anyagcsereforgalmat pedig hathatósan előmozdítja. Kérdezze meg orvosát!**

— **Felhívás az újvidéki leányelvételekhez.** Felhívom az újvidéki levente leányokat, akik avasárnapjai temerini bemutatón részt akarnak venni, hogy szerdán délután hat órákor a régi lövérdében lévő tanfiskolában megtartandó gyakorlaton jelenjenek meg. Somogyi Ilona oktató.

— **A MÁV és a délvidéki nemzetiségek.** A MÁV. igazgatósága Dr. Steuer György ny. államtitkárnak a délbácskai közállapotokról a kormányhoz benyújtott emlékiratában a délvidéki nemzetiségek, különösen a német lakosság kívánságaira vonatkozólag tett előterjesztését méltányolva intézkedett, hogy a MÁV alkalmazottai a Délvidéken élő nemzetiségekkel tapintatosan bánjanak és velük saját anyanyelvükön érintkezzenek. Az állomásvezetők kiválasztásánál pedig a nyelvtudásra tekintettel legyenek. Az alkalmazottak nagy része a nemzeti nyelveket beszéli, a lakossággal saját nyelvén tud érintkezni. Szükség esetén az anyaországából odahelyezett alkalmazottak a nemzeti nyelvet esetleg nem beszélő alkalmazottaknak tolmácsol szolgálnak.

— **Betörés Újvidéken.** Haits István újvidéki nagykereskedő Délvidék-utca 12. szám alatti kereskedésébe falbontás útján ismeretlen betörők hatoltak be és többszáz pengő értékben cukrot és más élelmiszer-cikket loptak el. A rendőrség erélyes nyomozást indított a tettesek kézrekerítésére, a kár biztosítás révén megtérül.

— **A kötelező eboltás sorrendje Zentán.** Zentáról jelentik: Dr. Gusáth György polgármester rendeltére a kötelező eboltást Zentán a következő sorrendben ejtik meg: október 13-án nyolckor a vágóhid előtt, 14-én délelőtt a méntelep udvarán, 15-én délelőtt a tűzoltó laktanya udvarán, 16-án a Sándor Jenő féle vendéglő előtt, 17-én Felsőhegyen a tűzoltószertárnál, 18-án délelőtt Karjodon a Bata vendéglőnél, délután a híressori iskolánál, 20-án délelőtt a Kadványon, 21-én délelőtt Tornyoson a piactéren, 22-én délelőtt Keviben a Bozso vendéglőnél, délután a Bün-iskolánál, délután 3 órákor a Gyenes-iskolánál.

ARTIN ENYHE, BIZTOS HASHAJTÓ.

— **Új magyar segédtanerők Nagybecskerekén.** A magyar Iskolafelügyelőség által rendezett két tanfolyamot befejezték és a tanulmányi előmenetelük alapján a tanári kar a következőket segédtanerőknek nyilvánította: Bagi Ferenc, Gokler Béla, Gyurcsi Lajos, Obory Ignác, Ambrus Kamilla, Fazekas Ilona, Somogyi Erzsébet, Szécsényi Erzsébet, Bering Béla, Csende Károly, Gyenge István, Tomka László, Jancsi Mária, Meiszner Mária, Pálffy Jolán, Nagy Sándor, Molnár Zoltán, Ács Noémi, Csordás Anna, Dávid Ilonka, Deák Erzsébet, Faragó Aranka, Fless Kálmán, Gábor Erzsébet, Hajdú Erzsébet, Hartig Kálmán, Kovács Gizella, Lenhardt Melanija, Steigerwald Anna, Lukó Rózi, Mező Gizella, Molnár Margit, Müller Irén, Nacska Anna, Páldi Ilonka, Tomka Kornélia, Török Lili, Vitkai Ilonka, Rózsa Ibolya, Ábrahám Irén, Bálint Ida, Belanek Magda, Barácsius Irén, Benák Juliska, Berta Ilona, Borbély Irén, Csala Irén, Csillag Etele, Csókás Anna, Dobi Margit, Dolhai Katica, Drexler Etele, Fábrik Veron, Földesi Irma, Giarosics Aranka, Gyermán Etele, Harmath Eszter, Horváth Teréz, Jaeger Ilona, Juhász Erzsébet, Jungheim Ilona, Kiss Margit, Kosztolányi Emma, Lendvai Juliska, Mészáros Ilonka, Molnár Vera, Mohácsi Judit, Oláh Erzsébet, Szabó Jolán, Székács Mária, Szögi Borbála, Sztán Sári, Tóth Rózi, Varga Eszter, Venczel Rózi, Buchecker Ilonka, Csorba Gizella, Madarász Ilonka, Szarvák Margit. A tanfolyam gyakorlati tanítását a legkiválóbb tanerőkre bízta a vezetőség, így Bodnár Rezsőné, Ambrus Géza, Selmeczy János irányították a jövő szükség tanítóit, míg a magyar nyelv oly szükséges ismereteire dr. Könczöl József, történelemre Römer József, hittanra dr. Géczy Tibor, Szabó Zoltán, számtanra Liska József tanította őket. Testnevelést Christian Jenő, rajtot Pfeiffer Károly, éneket Knezsevics Gyula, egészségügyet Wittmann János gyermekgyógyász, óvodai gyakorlatot Melzer Róza, háztartást Vég Margit, kézimunkát Bancsák Baba tanították, míg az internatusi felügyeletet Magyar Lenke és Bancsák Baba látták el. Az egész tanfolyamnak a megszervezője pedig Juhász Ferenc a bánati magyar iskolaügy irányítója volt. Köszönet és dicséret valamennyiüknek.

— **Ingyenes munkaközvetítés!** Munkát kaphatnak: a M. Kir. Állami Munkaközvetítő Hivatalnál, Vák Bottyán-u. 2. (volt Munkás-börze épülete) Telefon 26-94. Férfiak: 2 kovács, 1 lakatos, 1 fagegmunkáló gépmunkás, 1 bádogos, 2 asztalos, 1 bognár, 1 kárpitós, 1 szabó, 1 cukorkamester v. segéd, 1 ostaykészítő, 1 mézesbábos, 1 ács, 1 kocsifényező, 4 szobafestő és mázó, 1 üveges, 11 gazd. mindenek, 1 öntődei formázó, 1 vill. motor tekercselő, 1 óras, 300 kötő, 1 műkömunkás, 1 cserépkályhas, 20 téglaverő, 3 selyemsző, 2 szűcsszabász, 2 szűcsvarró, 2 pőszölő, 2 molnár, 75 napszámos, 8 kendertiló. Nők: (háztartási alkalmazottak) 2 tisztviselő, 1 fodrászlány, 6 mindenek főző, 3 mindeneklány, 1 mütőápolónő, 2 bejárónő. Hadigondozottak és tűzharcosok részére felajánlott munkahelyek: 2 tűzharcos szövő. Tanonchelyek: 1 fodrászlány, 1 asztalos, 2 bádogos, 2 kályhas, 1 bognár, 1 szabó, 1 cipész, 1 sütő. — Állást keresnek: Tisztviselők: 31 férfi, 24 nő. Ipari szakm.: 166 férfi, 7 nő. Ipari segédm.: 162 férfi, 226 nő. Tanonokok: 12 férfi, 1 nő.

Milyen pályára lépnek?

(EGYETEMI KÉPESÍTÉST MEGKIVÁNNÓ PÁLYÁK)

MAGYAR EGYSÉGEK

Kék. Magy. Pázmány Péter Tudományegyetem, Budapest. (Hittudományi, jog- és államtudományi, orvostudományi, bölcsészettudományi kar).

Magy. Kir. Ferenc József Tudományegyetem, Kolozsvár. (Jog- és államtudományi, orvostudományi, matematikai és természettudományi és közgazdaságtudományi kar).

Magy. Kir. Horváth Miklós Tudományegyetem, Szeged. (Orvostudományi, bölcsészettudományi és matematika-természettudományi kar).

Magy. Kir. Tisza István Tudományegyetem, Debrecen. (Ref. hittudományi, jog- és államtudományi, orvostudományi és bölcsészettudományi kar).

Magy. Kir. József nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem. (Mérnöki és építészmérnöki kar (Budapest), gépész- és vegyész-mérnöki kar (Budapest), bányá-, kohó- és erdőmérnöki kar (Sopron), mezőgazdasági és állatorvosi kar (Budapest), közgazdaságtudományi kar (Budapest)).

Felvétel. Nőhallgatók. Fizetendő díjak. Tandíjkezdmény.

Rendes hallgatók az egyetem bármelyik karán azok lehetnek, akik a középiskola (gimnáziumi) érettségi vizsgálatot sikerrel letették. A Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem mezőgazdasági és közgazdasági-kereskedelmi osztályára felsőkereskedelmi- vagy felsőmezőgazdasági iskolai érettségi bizonyítvánnyal (illetőleg a mezőgazdasági osztályra a középfokú gazdasági tanintézet képesítő bizonyítványával) is be lehet iratkozni.

Rendkívüli hallgatókú olyanok is beiratkozhatnak, akiknek középiskolai érettségi bizonyítványuk nincs ugyan, de az egyetemi előadások megértéséhez szükséges szellemi előképzettségük megvan és 16. életévüket betöltötték. A kari vizsgálatokra általában csak a rendes hallgatók bocsihatók.

Az orvosi karnak, a mezőgazdasági osztálynak, a közgazdasági és kereskedelmi osztálynak, a bölcsész-, nyelv- és történettudományi, a matematika-természettudományi karnak hallgatói, a férfiakéval egyébként egyenlő előképzettség mellett nők is lehetnek. A Műszaki Egyetem építés- és vegyész-mérnöki osztályaira nőket csak az esetben vesznek fel, ha elegendő férőhely van, a férfiakéval egyenlő előképzettség mellett és akkor is csak a felvehető hallgatók 5%-áig, így tehát ennek a lehetőségnek jelenleg nincs gyakorlati jelentősége.

(Folytatjuk).

Bérez József, az SzVSE intézője az UAC-tól elszenvetett vereséggel kapcsolatban kijelentette, hogy a vereség oka először is Kecskés gyengülése, másodsor Sajtos I-nak a 3. percben történt súlyos sérülése és harmadszor a balszerencse volt. Végül kijelentette Bérez intéző, hogy Sajtos nem tud lábraállni s ez nagyobb baj, mint a vereség. Sajtost sajnálja Újvidék közönsége is, a hátvéd csak néhány percig játszott, de játékával nagyon megkedveltette magát a közönség előtt.

Az UAC vasárnap Budapesten játszik a Fradi ellen

Játékvezetőküldés a vasárnapi NB-mérkőzésekre

Az újvidéki kék-fehérek vasárnap, október 5-én Budapesten mérkőznek a magyar labdarúgó csapatok nagy ellenfelével a Ferencvárossal. A kék-fehérek szorgalmas edzéssel készülnek a Fradi ellen, amellyel becsületesen akarnak megverekedni, még akkor is, ha végeredményben legyőzöttek is kell elhagyniok a ferencvárosi pályát. Az UAC nem indul Pestnek vérmes reményekkel, de bízik benne, hogy Szeged többé nem ismétlődik meg, nem ismétlődhet meg még a Fradi ellen sem. Akik vasárnap, az UAC—SzVSE elleni mérkőzésen látták az utolsó percek játékát UAC-ot, azok elhiszik, hogy a csapat, a Ferencváros ellen megismételve a játékot, legfeljebb 2 gólkülönbséget vereséggel fejezi be a mérkőzést. Amennyiben azonban az UAC olyan csapkodó, lélektelen játékot mutat a Ferencváros ellen is, mint éppen a vasárnapi UAC—SzVSE mérkőzésen az első időben, akkor el lehet készülni a legrosszabbra. Az UAC-nak a lelkét kell befektetnie a Ferencváros elleni játékba! A mai UAC-ot nem lehet nevenséges gólaránnyal megverni, ha a játékosok komolyan veszik a mérkőzést és mindvégig olyan lelkesen játszanak, mint az SzVSE elleni mérkőzés utolsó perceiben. Meg kell mutatni Budapesten, hogy az UAC méltó az NB I-re. Eddig jól szerepeltek a kék-fehérek, mert hét mérkőzésen 7 pontot szereztek, ami minden középcsapatnak becsületére válhat. Az UAC-tól nem kell azt várni, hogy megverje a Ferencvárost, a Fradi ellen 1—2 góllal elvesztett mérkőzés egyelőre nagyobb dicsőség

az UAC részére, mintha bármelyik „örök NB-csapat” eldöntetlenül végez Középeurópa legjobb együttesével. Jövőre talán az UAC is megmutathatja majd, hogy be lehet fejezni a bajnoki küzdelmeket a 3., 4. helyen. Addig jó lesz a 10. is!...

Újvidék vasárnapi sportjának kiemelkedő eseménye az UVAK—Békcsecsabai Török NB III. osztályú mérkőzés lesz. Ezenkívül bajnoki mérkőzések lesznek Újvidéken, úgyhogy október 5-e sem múlik el minden esemény nélkül. A vasárnapi NB-mérkőzésekre egyébként a játékvezetőküldés a következő:

NB I. OSZTÁLY

Ferencváros—Újvidék: Rónai (Sárosi, Horváth Gy.). **SalBTC—Szeged:** Szóke II (Szilvási, Gyurcsik). **Elektromos—DiMÁVAG:** Harangozó (Kardos, Kunvári). **NAC—WMFC Fedák (Vay, Szabados).** **Újpest—Kolozsvár:** Székely (Porszéki, Bereczki). **Kispest—MÁVAG:** Lantos (Fehér, Páldi). **Lampart—Gamma:** Németh (Ligeti, Pataki). **SzVSE—Szolnok:** Kékesi (Magyar dr., Dobos).

NB II. OSZTÁLY

Zentai AK—Ujverbázi Cukorgyári SE—Emödi. — Szabadkai Sport—Bezdáni SE Nagy M. — Haladás—Szabadkai VAK Horváth J.

NB III OSZTÁLY

Szabadkai Bácska—WMTK Tamás Kúlai AFC—Óbecsei Bocskai Berta. Újvidéki VAK—B. Török Reményfi. — Topolyai SC—Makói VSE Pálkás. — Zombori TK—Gágyár Szabó József. — Csáktornyai TK—Apatini SE Kassai.

AZ ÚJVIDÉKI LABDARÚGÓ KERÜLET

I. osztályú bajnokságának állása:		
1. UAC M.	4 4 0 0	28: 5 8
2. TTC	4 3 0 1	17: 8 6
3. Kish. Bocskai	4 3 0 1	12:11 6
4. Petrőci FC	4 2 0 2	21: 9 4
5. Újv. Török	4 2 0 2	6:15 4
6. Adai SC	4 1 1 2	6: 6 3
7. Zentai Bocskai	4 1 1 2	5:11 3
8. Zentai AK II.	4 1 1 2	6:23 3
9. UFC	3 0 1 2	6:10 1
10. Ú-v. Cuk-gy. SE	3 0 0 3	5:14 0

AZ ALFÖLDI CSOPORT ÁLLÁSA az NB III. osztályában:

1. WMTK	5 4 1 0	23: 4 9
2. Ó. Bocskai	5 3 1 1	6: 4 7
3. B. Török	6 3 1 2	10:11 7
4. Szegedi EAC	4 3 0 1	14: 9 6
5. HTVE	5 3 0 2	12:20 6
6. Magyar Pamut	5 2 1 2	18:14 5
7. Topolyai SE	5 2 1 2	9: 8 5
8. Bácska SE	5 2 1 2	13:12 5
9. Szentesi TE	4 2 1 1	6: 8 5
10. Kecskeméti AC	4 1 2 1	8: 6 4
11. Makói VSC	5 2 0 3	18:16 4
12. Csabai AK	5 1 2 2	9:11 4
13. Újv. MÁV	5 1 2 2	5:12 4
14. Kúlai AFC	6 1 1 4	9:13 3
15. Szegedi TK	4 0 2 2	5: 8 2
16. C. MOVE	5 1 0 4	6:15 2

AZ NB I. ÁLLÁSA A VASÁRNAPI FORDULÓ UTÁN

1. WMFC	7 6 0 1	17: 8 12
2. Ferencváros	7 5 1 1	41:16 11
3. Újpest	7 4 3 0	27:14 11
4. Szeged	7 4 2 1	29: 9 10
5. Gamma	7 4 1 2	19:12 9
6. Nagyvárad	7 3 3 1	19:13 9
7. Szolnok	7 3 3 1	20:15 9
8. Újvidék	7 3 1 3	14:23 7
9. DiMÁVAG	7 2 2 3	16:15 6
10. Kolozsvár	7 3 0 4	18:20 6
11. SalBTC	7 2 2 3	16:19 6
12. Elektromos	7 2 1 4	14:14 5
13. Lampart	7 2 1 4	15:31 5
14. MÁVAG	7 1 2 4	8:22 4
15. Kispest	7 0 1 6	11:29 1
16. SzVSE	7 0 1 6	8:32 1

Rövid sport hírek

Az Újvidéki AC vezetősége ezúton is tudomására hozza játékosainak, hogy szerdán, október elsején, úgyszintén csütörtökön, október 2-án is összedzést tartanak, amelyre minden játékos okvetlen megjelenésel kéri.

A svéd Mikkaelsson a 30 km-es gyaloglásban új világcúscot állított fel 2:27:28 mp-es idejével. A régi cúscot a német Schmidt tartotta 2 óra 30 perc 33 másodperc és 6 tizedmásodperc idővel.

Fényes sportünnepélyek lesznek Zomborban október 5-én. Az újonnan felépített stadionban fényes ünnepségek keretében játszik október 5-én a Fővárosi gázművek csapata a zombori Sport első osztályú csapatával. A fővárosi csapat, amely egyik legjobb csapat Magyarországon október 4-én este érkezik Zomborba. Vasárnap délelőtt a város megtekintése és ismerkedés lesz. Az ünnepélyes mérkőzésre délután 4 órakor kerül sor. Előzőleg kis ünnepi beszéd keretében a két csapat zászlót cserél. Este a Vadászúrt-szálló nagytermében műsoros táncmulatsággal fejezik be az ünnepélyes programot.

Futball-eredmények

Szabadkai VAK—Topolyai SC 4:6 (4:0). Barátságos mérkőzés. A topolyai csapat a második féldőben mutatott játéka alapján megérdemelte a győzelmet.

Dunai SC—Pincédi SC 7:0 (2:0), II. osztályú bajnoki, vezette Siket I. A mérkőzést a kitűnően feljavult Duna simán nyerte Dobanovicski (5), valamint Milicz és Hajdú 1—1 góljával. Az eredmény reális, Siket István kifogástalanul vezette a mérkőzést.

Kishegyesi Bocskai—Temerini TC 5:2 (2:1), I. o. bajnoki, vezette Priboj. Az izgalmas mérkőzést nagy meglepetésre a Bocskai megérdemelten nyerte a nagyhírű TTC ellen, góllövők a Bocskai részéről Mészáros (2), Szabó (2) és Kurin, a TTC részéről Sörös és Toldi.

Bajmoki AK—Bajai TISE 3:3 (3:2), I. o. bajnoki, vezette Bognicsár. Az eredmény reális, a gólokat a BAK részéről Budánovics (2) és Pataki, illetve a BTISE részéről Marjai és Rudas (2), Bognicsár három 11-est itélte a BAK ellen, a harmadik 11-es megítélése alkalmával, a II. féldő 40. percében a közönség berohant a pályára s a játékvezető a mérkőzést félbeszakította.

Bácsalmási MOVE—Szabadkai Keresszők 3:1 (1:0), H. o. bajnoki, vezette Szabó.

Kúlai ifjúság—Szenttamási Csaba H. 2:0 (0:0), barátságos, vezette Sovlyánszky Milán.

HARCOT INDITOTTAK A POR ELLEN

Harcolni kell a por ellen, mert káros. Egyformán kárát vallja falu, város. Itt is, meg ott is, minden utca poros. A lég s a haretér, pláne puskaporos. Mint minden harchoz, ehhez is kell puska, De nem Mannlicher, hanem vízi-puska. Tank is kell, persze, mint hitelhez jó bank, Legyőz bármily nagy port a locsoló-tank. A pornak vége, ha ez vizet hány rá, A por a víztől átváltozik sárrá. De mivel porból lettünk s porrá leszünk, Szeretném tudni, hogy mi lesz mivelünk. Vajjon, ha minden porszemot kiirtunk, És sárgödör lesz por helyett a sírunk. Porrá leszünk-e, mint az Írás mondja. Vagy sárgolyónknak leszünk egy sárpontja?

FANYAR TOBIÁS

Kertész kalap ötven éve márka!

Férfi üzlet: Pécs Városházépület
Női kalapüzlet: Pécs Városház u. 2.

Művelődés

Közös egyesületi otthon építését tervezik a topolyai egyesületek. Topolyán az egyesületi vezetők körében már régebben felvetődött az a terv, hogy az összes társadalmi egyesületek közös kultúrotthont létesítsenek. Az ügyben legutóbb széleskörű értekezlet volt, amelyen az összes társadalmi egyesületek vezetői részt vettek. Mindannyian a legnagyobb lelkesedéssel csatlakoztak a tervhez és elhatározták, hogy a közeljövőben az összes egyesületek közgyűlést tartanak, amelyen részletesen tájékoztatják tagjaikat a tervekről és megállapítják azt is, hogy mekkora részt vállal az egyesület a felépítendő közös kultúrotthon költségeiből. A tervek szerint a topolyai kultúrotthon a gazdátthon céljaira megvásárolt Lusztig-féle ház helyén épülne fel a Gróf Széchenyi-utcában vagy pedig a Gróf Zichy-parkban a tűzoltó laktanya mellett.

ÉN IS!

Hullanak előttem sokan.
Szólok meg százak.
Ki kacag hát szemébe
Az Elmulásnak!

Már En is megtorpanok...
...jaj! ...félek... félek...
Százszegű korbáccsal
Kergel az Élet.

VIDA KALMAN

Apróságok

A pulykát a jepszülák hozták 1524-ben Európába. Őshazája a mexikói prérikon van. Felfedezőre való utalással a pulykát Európában jóideig jepszula vagy konzisztoriális madárnak nevezték. A középkorban az izletes szárnyast elevenen borban főzték meg, mert azt tartották, hogy ezzel a kegyetlen eljárással húsát még izletesebbé tehetik.

A reneszánsz idején a szőke volt a divatszín. A déli országokban természetesen nagyon sok hölgyet nem áldott meg a természet a divatos hajszínnel, ezért nagy keletje volt a mesterséges szőkítő eljárásoknak. A divatosságért akkor is minden áldozatra kész női nem képviselői hajukat felül kivágot terebélyes szalmakalapjuk karimájára terítve házuk lapos tetején napokon keresztül süttették magukat a forrón tűző délvideki nappal.

A citrom és narancs savtartalmú gázanyagokat választ ki, melyek a banánra ártalmasak, ezért ezeket a déli gyümölcsöket nem lehet egy hajón szállítani. A máshol is kényes banán szállítására külön banánhajókat szoktak használni.

A legkisebb emberfaj, egy törpe nép maradványai, Thaiföld őserdeiben él. Ezeknél a benszülötteknél a férfiak csupán 1.45, a nők pedig 1.35 méter átlagos magasságot érnek el.

A repkény késő ősszel kezd virágosodni és sárgászöld virágai minden rossz idővel dacolva egészen december közepéig virágoznak. Kékestekete termése a fagyos februárban vagy márciusban érke be.

KÖZGAZDASÁG

Rendelet a visszafoglalt délvidéki területen fuvarozási úzó közhasználatu gépjárművállalatok engedélyezéséről

A kormány rendeletet adott ki, amely szerint mindazok akik a visszafoglalt délvidéki területen közhasználatu személyfuvarozó társas-kocsi (autóbusz) árufuvarozási vagy más gépjárművállalatot üzemben tartanak és azt továbbra is üzemben kívánják tartani, vagy aki ilyen vállalatot ezután kíván létesíteni köteles erre engedélyt kérni.

Az engedély iránti kérvényeket a kereskedelmi és közlekedésügyi miniszterhez címezve az illetékes tör-

vényhatóság első tisztviselőjénél kell benyújtani október 31-ig bezárólag. Aki kérvényét eddig az időpontig nem nyújtotta be vagy a kérelmét a kereskedelemügyi minisztérium elutasította közhasználatu gépjárművállalatot nem tartathat üzemben és közhasználatnak minősülő gépjárműfuvarozást sem üzhet. A rendelet életbelépett és azt a Hivatalos Lap szeptember 28-ai száma közli.

Európa gabonatermése

A Nemzetközi Mezőgazdasági Intézet augusztusban hozta nyilvánosságra az idei aratás eredményeiről szóló statisztikai adatait. A kedvező tavaszi időjárás következtében a legtöbb államban a gabonatermés lényegesen jobb, mint tavaly. Európában, nem számítva ide a Szovjetuniót,

a búzatermés jó közepes. A rozstermés még kedvezőbbnek ígérkezik nemcsak Közép-Európában, hanem Oroszországban is. Észak-Amerikában a kedvezőtlen időjárás csökkentette a terméseredményt, ennek ellenére elég kedvező.

Az USA-ban a búzatermés 251 millió mázsa a tavalyi 222 millió mázsával szemben, míg Kanadában 84 millió mázsára becsülhető, úgy, hogy Észak-Amerika együttes búzatermése

335 millió mázsa, szemben a tavalyi 377 millió mázsával.

Míg azonban nálunk, különösen a mostani háborús időkben, öröndetes a jó termés, Amerikában nem az, mert ott a nagy fölösleg nyomást gyakorolnak a piacra és a blokádi miatt egyelőre nincs is kilátás a fölösleg értékesítésére.

Választmányi ülést tart a Duna-Tisza közti Mezőgazdasági Kamara. A Duna-Tisza közti Mezőgazdasági Kamara választmánya folyó évi október hó 4-én (szombaton) délelőtt fél 9 órai kezdettel a kamara tanács-termében ülést tart. Az ülés tárgysorozata: Emlékezés gróf Széchenyi Istvánra születésének 150. évfordulóján. Mezőgazdasági érdekképviselet ellátása a visszacsatolt Délvidéken. (F. M. rendelet, kamarai kirendeltség és intézőségek szervezése, mezőgazdasági bizottságok megalakulása érdekében tett intézkedések, elnökség bácskai látogatása.) A visszatért Délvidékre vonatkozó pótköltségvetés előterjesztése. Nyugdíjalap rendezése. Mezőgazdaságfejlesztő törvényjavaslatl kapcsolatos

állásfoglalás. Kamarai reformmal kapcsolatos állásfoglalás. Kamarai munkaprogram ismertetése. Nagyvásártelpi kirendeltség vezetésében változás. A dr. Gesztelyi Nagy László nevet viselő Alföld fejlesztési alapítvány intéző tanácsának megválasztása. Juhtenyésztő mintaközségek megszervezése. Baromfitenyésztő és házinyúltenyésztő mintaközségek megszervezése. Bejelentések: a) traktorkezelők kiképzése hadigazdálkodási szempontból. b) szerződéses paradicsomtermelők részére jutatóndó árkiegészítés. c) jelentés a kúnszentmiklósi és szabadszállási szikjavítási kísérleti telepek felállításáról. d) baromfitenyésztési szaktanácsadói hálózat kiépítése. Indítványok.

APOLLO-filmszínház

Telefon 21-93

MA: A leghatalmasabb világfilm

Az izgalmas és szenvedélyes filmje! Miként szedi áldozatait az ámokfutó?

A tiltott mütét következményei.

LEÁNYOK, ASSZONYOK, FÉRFIAK, NYISSÁTOK KI SZEMEITEKET!

STEFAN ZWEIG világhírű regénye

ÁMOK

izgalmas film egy ámokfutó vérengzéséről és egy asszony szenvedélyéről

SZEREPLŐK:

INKISINOFF, MARCELLE CHANTAL, JEAN GALLAND

Milliók olvasták!

Milliók nézik meg!

Ezt a filmet mindenkinek látnia kell! Szigorúan csak 16 éven felülieknek!

JOBBSORS - jobb sors!

Itt az alkalom a meggazdagodáshoz!

Rendeljen még ma m. kir. osztálysorsjegyet.
1/3 P. 28,-, 1/2 P. 14,-, 1/4 P. 7,-, 1/8 P. 3-50

„JOBBSORS” sorsjegyjárúító

Részvénytársaság

Budapest, VI. Teréz körút 41.

Postatakarékszám 53.330. - Telefon 127-091

Sürgőny cím: „Jobsorsjegy”

A szegedi Kereskedelmi és Iparkamara közleményei

A szegedi kamara megsürgette a kézművesiparosok arcképes igazolvánnyal való ellátását. A m. kir. iparügyi miniszter az ipartestületi tagok arcképes igazolványa tárgyában még 1939 májusában rendelettervezetet készített és a rendelettervezetet véleményadás végett valamennyi kereskedelmi és iparkamarának megküldötte. — A rendelettervezetre vonatkozóan a kereskedelmi és iparkamarák véleményüket annakidején részleteiben is előterjesztették és általában úgy a kamarák, mint az Ipkok, az ipartestületi tagok arcképes igazolvánnyal való ellátását minden tekintetben helyeselték. A rendelettervezet részleteire vonatkozóan különféle észrevételek hangzottak el, azonban úgy a kamarák, mint az Ipkok, a rendelet mielőbbi kiadását szükségesnek tartották. Az iparügyi miniszter előtt jól ismertek azok az érvek, amelyek a kézművesipari érdekeltséget arra indították, hogy az arcképes igazolvánnyal való ellátást szorgalmazzon. A szegedi kamara felterjesztésében kérte az iparügyi minisztert, hogy az átdolgozott rendelettervezet megvitatása céljából, a kereskedelmi és iparkamarák és az Ipkok bevonásával mielőbb szóbeli értekezletet tüsszön ki, hogy az átdolgozott rendelettervezet letárgyalása után a kézművesiparosságnak régi óhaja teljesedésbe menjen.

A zentai méhészek egyesület alapítottak. Zentáról jelentik: Vasárnap alakult meg dr. Habram János fogorvos elnökletével a Méhészegylet. Elnök lett Csizofszky József Máv. nyugalmazott tisztviselő, alelnök Molnár Gábor Jenő, Borgyoski Radivoj, titkár dr. Habram János, jegyző Karsay József, pénztáros Horváth István, ellenőr Sipos Jenő, ügyész dr. Habram Nándor, háznagy Rigó János, könyvtárnok Kincses János, mézértékesítő Habram István. A választmány tagjai: dr. Holló Dénesné, dr. Habram Jánosné, Puskás Mária, Horváth Imre, Bün János, Rózsa Andor, Hevér Mihály, Beve Ferenc. Póttagok: Piszár Mihály, Takács István, Kovács Bálint, Kiss Sándor. Számvizsgáló bizottsági tagok: Matykó Mátyás, Sarnyai György, Borgyoski Sándor, Szegedi István, Tóth Lajos, Pap Mátyás. Az évi tagdíj 1, 2, 3 pengő. Belépett az egyesület az Országos Magyar Méhészeti Egyesületbe. Elhatározták, hogy havonként legalább egyszer tartanak választmányi ülést. A tagok cukrot is jegyveztek elő, még pedig minden méhcsaládra 5 kiló cukrot.

Vadházastársának meggyilkolása miatt

10 évi fegyházra ítélték Palásthy István topolyai fűszerkereskedő segédét

A gyilkos itassággal védekezett

Szabadkáról jelentik: A szabadkai törvényszéken kedden délelőtt tárgyalták Palásthy Imre közismert bacsótopolyai fűszer- és vaskereskedő segéd gyilkosságának bűnügyét. Palásthy a vád szerint ez év nyarán

konyhakéssel olyan súlyos sérülést ejtett vadházastársán, Bisztriczky Erzsébeten, hogy két nap múlva belehalt sérülésébe.

A tárgyaláson a vádlott kijelentette, hogy a kritikus napon ittas volt és nem emlékszik semmire. Később helyesbített és kijelentette,

nem hinné, hogy ő szúrta meg vadházastársát, sokkal valószínűbbnek tartja, hogy Bisztriczky Erzsébet önkézével vetett véget életének.

Ezt annál valószínűbbnek tartja, mert vadházastársa egyszer már megmérgezte magát, egyszer pedig a kútba akart ugrani.

A bizonyítási eljárás során Balázs Jánosné, Bisztriczky Erzsébet szomszédnője elmondta, hogy a kritikus napon este Palásthy, mikor elment háza előtt, kijelentette, hogy:

„No, végeztem az asszonnyal!” A másik két koronatanú, Soós Istvánné és a sérültet kezelő törvényszéki orvos szintén terhelő vallomást tett. Soósné elmondta, hogy

a sérült asszony kijelentette előtte, Palásthy szúrta meg. Ugyanezt mondotta a törvényszéki orvosnak is.

Dr. Rabstein Mátyás szakorvos elmondta, hogy a halált belső elvérzés okozta, a sérülés feltétlen halálos volt, mert a szívburkot érte, csak véletlen okozta, hogy a szerencsétlen nő súlyos sérülésével két napig élt.

A bíróság ítéletében bűnösnek mondta ki Palásthy Imrét és előre megfontolt szándékkal elkövetett emberölés büntette miatt 10 évi fegyházra ítélte. Az ítélet ellen mind a vád, mind a védelem képviselője fellebbezést jelentett be.

A Délvidék vezető üzeme
Eiter Sándor lakatos-, sodrony-
 tonó és redőnygyára
PÉCS, Zsolnay Vilmos u. 27
 Ablakredőnyök, vaskapuk és kerítések,
 sodronyfonatok, szövetek fa- és vas-
 keretes ágybetétek. — Kétféle minőség,
 olcsó árak.
 Eladás nagyban és kicsinyben

»ROSARIUM«
 Kegytárgyak, rózsafüzé-
 rek, vásári játék és bijou-
 terie árak beszerzési helye
 kereskedők részére
BUDAPEST
 VII., Péterffy Sándor utca 6.
 Keleti-pályaudvar közelében

Ujvidék szab. kir. thj. város polgármestere

Szám: 35282/1941.

Tájékoztató

az Ujvidék szab. kir. thj. város köz-
 vágóhídján 1941. évi október hó 1-
 től fizetendő díjakról.

Allat neve	Vágó díj Husvizs- gálati díj	
	P.	P.
Szarvasmarha 400 kg-ig	10.10	4.—
Borjú drb-ként	1.65	0.60
Szarvasmarha 400 kg felül	0.03	0.01
Sertés után kg-ként	0.04	0.01
Szopós malac drb-ként	0.25	0.10
Juh, kecske drb-ként	1.15	0.30
Bárány, gödölye drb-ként	1.—	0.30
Ló drb-ként	7.50	3.50
Ló 6 hó-tól 1 és fél évig	4.—	2.—
Szopós csikó drb-ként	1.30	0.60
Ószvér drb-ként	4.60	2.40
Szamar drb-ként	3.40	1.50
Behozott hús kg-ként	0.04	0.02

Fogyasztási adó

Borjú, marha 100 kg-ként	2.87 P.
Sertés 100 kg-ként	4.35 P.
Juh, kecske drb-ként	1.09 P.
Bárány gödölye drb-ként	0.68 P.

Forgalmi adó

A vétel ár 6.5 százaléka.
 Hivatalos időn túl behozott húsok
 után 25% pótdíj fizetendő.
 Hivatalos időn túli vágásoknál a
 vágóhídi és vizsgálati díj 100%.
 Ujvidék, 1941 szept. 24-én.

Dr. vitéz Nagy Miklós s. k.
 polgármester.

Ujvidék szab. kir. thj. város polgármestere.

Szám: 34721/1941.

Felhívás

A bortermelőkhöz és italmérők-
 hoz. Bortermelők és italmérők a vá-
 ros területén termelt, illetőleg a
 szüret végén még készletükben levő,
 úgyszintén a szüret idején más be-
 szedési körből további kezelés végett
 beszállított illetve bepincézett must,
 bor és pálinka mennyiségét és vál-
 tozását (eladás, vétel, átfejtés) a
 szüret befejezését követő nyolc nap-
 on belül a beraktározásra szolgáló
 helyiségek megjelölése mellett, a
 városi javadalmi hivatalba bejelen-
 teni kötelesek.

Aki ezen felhívásnak eleget nem
 tesz az 1923. évi XXXIII. t. c. 3 §-
 ába ütköző kihágást követ el és
 pénzbírsággal büntetendő.

Ujvidék, 1941 szept. 24-én.

Dr. vitéz Nagy Miklós s. k.
 polgármester.

**Perzsa-
 szőnyegért**
 legmagasabb árat
fizetem
 Ajánlatokat **sürgősen**
 érem az Erzsébet
 szálló portásához
Borbás névre

APRÓHIRDETÉSEK

egy hetköznap, mint vasárnap egy szó 15 fillér, vastagbetűs 25 fill.
 A legkisebb apróhirdetés ára 1 pengő 50 fillér. Hirdetéseket a más-
 napi lapra déli 12 óráig veszünk fel. A hirdetési adó a hirdetőfelet
 terheli.

LEVELEZÉS

TIBOR! Egyetlenem levél megérkezett.
 Szombaton mért sietted el, miért voltál oly
 ideges? Írd meg! Hosszú távolléted alatt kár-
 pótoltj, kimerítő leveleiddel. Türelemten va-
 gyok, várlak. Számítalak csók, ölelés. 8930

ALLAST KERES

JO MUNKAS borhelyiség állást keres. Cím
 a kadóban. 8951

ELADÓ

ELADÓ két terelőtűny és két villany gé-
 moton, megtekinthető Gál Ferenc bélyegzőkés-
 szítőnél, Hitler Adolf-út 9 alatt. 8931

EGY BICIKLI és egy nyereg eladó. Érde-
 kelni: H. Rákóczi Ferenc-út 62. 8932

FEHÉR HALOSZOBÁ ágybetéttel eladó. H.
 Rákóczi Ferenc-utca 130. Balog. 8940

PAPLANÜZLET bevezetett vevőkörrel, árú-
 val, berendezéssel és gépekkel eladás miatt
 eladó. Levélbeni érdeklődés „jó üzlet” jel-
 gőre a kadóba. 8948

KIADÓ

MAGÁNOS úrnőnél bútorozott szoba fürdő-
 használattal, nőnek kiadó. Dálnoki Veress-utca
 8. Földszint balra. 8932

HÁROMSZOBAS lakás, központi fűtéssel, hi-
 deg, meleg vízzel, kiadó. Ujvidék, Alkotmány-
 utca 18. 8935

Négy **HÁROMSZOBAS LAKÁS** mellékhelyisé-
 gekkel a város központjában azonnalra kiadó.
 Ugyanott garzon lakás előszobával. Corvin-tér
 13. Érdeklődni a házmesternél vagy Uszpen-
 szka-utca 16. 8946

KERESLET

PERZSA SZÖNYEGET veszek a legmagasabb
 árrban. H. Rákóczi Ferenc utca 6, házmester-
 nél. 8598

SZABÓSEGÉD felvétetik Dobos Ernő férfi-
 szabónál. Ujvidék, Mussolini Benito 25. 8939

GARSON LAKAST keresek azonnalra. Búto-
 rozott, hideg-meleg, vizes előnyben. Ajánlatok-
 kat a kiadóhivatal továbbít. 8934

KERESEK jól fizetendő, tiszta bejárónőt, jó
 bizonyítványokkal. Jelentkezni: Ujvidék, dr.
 Bárdossy László-u. 19, I. emelet, d. e. 10-
 11-ig. 8937

FIATAL BORBÉLYSEGÉDET keresek, Sztoj-
 kov borbély, Prosi-út. 8936

ÖT KADARSEGÉDET vagy mestereket azon-
 nali belépésre keresek. Michael Mohr, Ujvidék,
 Kamenica-utca 30. 8938

JÓ ALLAPOTBAN lévő fehér vagy csontszí-
 nű, párnázott, mély gyermekkoscsi megvételre
 kerestetik. Silies Péter, Ujvidék, 1941 Április
 13-út 35. 8941

FIATAL CUKRASZEGÉD azonnal felvétetik
 Papp Pál cukrász, Topolya. 8953

SZABÓSEGÉDET, fiatal, raktári munkára
 azonnalra felvesz. Lukács István, Óbecse, Al-
 sóváros. 8954

KIFUTÓ, megbízható magyar fiú, felvétetik.
 „Magyar Nők Lapja”, Ujvidék, Bem-utca 8.
 Az udvarban jobbra. 8952

Használt **WERTHEIM**-szekrényt 3-ast meg-
 vételre keresek. Cím a kiadóban. 8949

VÁSÁROLJON HIRDETŐINKNÉL

KÜLÖNFÉLE

PAPLANT készítik pehelyből,
 gyapjuból és vattából. Ugy ujak,
 mint régiek átdolgozását vállalom.
 Házakhoz is megyek. Bulyovcsics
 Béláné, Ujvidék, Magyar utca 53.

Csillárt

Hollitscher csillárüzemben vásárol-
 jon, Ujvidék, Alkotmány utca 29.

UJVIDÉKIEK! Bácska ak találkozóhelye Sze-
 zeden Majoros János kocsmárosnál, Kossuth
 Lajos út 75. 8589

IRÓGÉPEK, SZÁMOLÓGÉPEK, varrógépek és
 rádiók beszerzési forrása: SLANGER és TIBOR
 Ujvidék, Petőfi-utca 26. 8265

NYILTTÉR

Fiam Veszelin Kojics elhagyott,
 esetleges adósságáért semmiféle
 felelősséget nem vállalok.

Ujvidék, 1941 szeptember 30.

Kojics Dina

ÓRAKÖNYVELÉST,

levelezést és az összes többi irodai mun-
 kák elvégzését vállalom. Vidéki cégek is
 jönnek tekintetbe. Cím (8-4 óráig):
 Balaton utca 6 II. emelet, balra

SZEGI KENYÉR FOGALOM

3 igaz szó: Szegi kenyér jó.
 Szegi zsemleje tökéletes.
 Szegi gőz-sütőde címe: H. Rákóczi Ferenc ut 108

**Keleti PERZSA
 és SZMIRNA**

szőnyegeket

a legmagasabb áron
vásárolok

hibásat is, vidékre is megyek

Ajánlatokat

a „**REX**” szállodába
 a portáshoz

BALESET

— Ez az ember egy millió pengő
 kárt okozott nekem.
 — Hogyan?
 — Megkértem a lánya kezét és
 visszautasított.

Reggel Újság

N A P I L A P

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Ujvidék, II. Rákóczi Ferenc-út 50
 Telefon: 21-37, éjjel 20-58

Kiadó: **Andrée Dezső**

ELŐFIZETÉS:

Egy óra postai kikézb. P. 3.—
 Három óra postai kikézb. P. 8.70

*
 Aki nem posta, hanem helyi árú-
 sító útján kívánja a lap kézbe-
 sítését, annak a kihordásért az
 árúsító — 60 fillért számít fel